

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 3/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Richardom Schwarzom, Dunajská 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 31/2016 z 27. júna 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 To 88/2012 z 12. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 31/2016 z 27. júna 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 88/2012 z 12. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 129/2007 z 2. júna 2009 bol aj sťažovateľ odsúdený pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 221 ods. 1 a. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov a pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd aj na odvolanie sťažovateľa svojím rozsudkom sp. zn. 5 To 88/2012 z 12. novembra 2015 rozhodol o zrušení rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 129/2007 z 2. júna 2009 a uznal sťažovateľa vinným z obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výške 8 rokov a pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tdo 31/2016 z 27. júna 2016 sťažovateľom podané dovolanie odmietol. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti konštatuje, že *„Rozsudkom Krajského súdu Trnava v konaní č. 5To/88/2012 zo dňa 12.11.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR v konaní č. 5 Tdo 31/2016 zo dňa 27.6.2016 bolo porušené:*

- moje právo ako sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR,

- pre porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, odňatie možnosti konania pred súdom a práve na obhajobu,

- pre arbitrárnosť a svojvôľu odvolacieho a dovolacieho súdu ohľadom:

1. vysporiadania sa s otázkou neúčasti sťažovateľa na verejných zasadnutiach odvolacieho súdu spôsobom, ktorý nemá oporu v Ústave SR, a ani iných právnych predpisoch, resp. judikatúre Ústavného súdu SR,

2. *vysporiadania sa s právom sťažovateľa zúčastniť sa verejných zasadnutí odvolacieho súdu a ich konaní bez účasti sťažovateľa s tým, že na verejné zasadnutia (ktoré sťažovateľ namieta) bez jeho účasti, nedal súhlas.*“

V ďalšom sťažovateľ dopĺňa: *„Odvolací súd vo svojom rozsudku a v konaní, ktoré mu predchádzalo podľa mňa porušil zákon v mnohých ustanoveniach hmotného a procesného práva tak, ako nižšie uvádzam, ktoré boli dôvodom na podanie dovolania na Najvyšší súd SR v zmysle § 371 odst. 1 písm. c), d), i) Tr. por. Odvolací súd predovšetkým porušil moje práva tým, že vykonal verejné zasadnutie v mojej neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.*“ K uvedenému prízvukuje, že *„Súhlas, aby sa verejné zasadnutia konali v mojej neprítomnosti som dal len v dvoch prípadoch konaní verejných zasadnutí, a to v zmysle žiadosti zo dňa 3.6.2013 a žiadosti zo dňa 10.3.2014, to znamená, že v pri ostatných verejných zasadnutiach neboli splnené zákonné podmienky na to, aby sa verejné zasadnutia konali v mojej neprítomnosti.*“ Sťažovateľ teda tvrdí, že *„Čo sa týka verejných zasadnutí zo dňa 10.9.2013, 22.10.2013, 9.4.2015, pri týchto verejných zasadnutiach som nedal súhlas, aby sa konali v mojej neprítomnosti, o čom svedčia aj predmetné zápisnice z týchto verejných zasadnutí, kde nie je uvedená táto skutočnosť o mojom súhlase.*“

Podľa názoru sťažovateľa *„Dovolací súd vyššie uvedeným konaním jednoznačne porušil moje základné práva na spravodlivý súdny proces a odňal mi možnosť konania pred súdom, nakoľko... si osvojil právne zdôvodnenie mojej neúčasti na verejných zasadnutiach spôsobom, ktorý nemá oporu v Ústave SR, a ani iných právnych predpisoch resp. judikatúre Ústavného súdu SR.*“ K predostretému pochybeniu akcentuje, že *„Dovolací súd uvádza, že ja som sa mal vzdať účasti, alebo odmietnuť účasť na verejnom zasadnutí generálne, čo absolútne nezodpovedá jednakej realite a jednakej to nekorešponduje so žiadnym listinným alebo iným dôkazom.*“

V závere svojej argumentácie sťažovateľ namieta aj výšku uloženého trestu odňatia slobody, ktorá je podľa jeho názoru neprimerane prísna, a to z dôvodu dlho trvajúceho konania, ktoré trvalo *„od vznesenia obvinenia od decembra roku 2006 do právoplatného skončenia veci v novembri 2015, uplynulo už 9 rokov*“ Sťažovateľ súhlasí s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého sú dané dôvody na zníženie trestnoprávnej sankcie, avšak konštatuje, že *„... pri porušení práva na spravodlivý proces v primeranej lehote,*

musia na to súdy, ktoré rozhodujú o danej veci prihliadať a dostatočne jasným a zrozumiteľným spôsobom priznať porušenie zachovania požiadavky primeranosti lehoty a súčasne musia jasne a reálne poskytnúť náhradu vo forme zásadného zníženia trestu výslovným a merateľným spôsobom. Tieto konštatovania Krajský súd Trnava síce vo svojom rozhodnutí uvádza, ale v mojom prípade sa nimi dôsledne neriadil. Zníženie trestu z 10 rokov na 8 rokov odňatia slobody vôbec nezodpovedá... téze zásadného zníženia trestu (i keď od začiatku trestného konania som uvádzal a uvádzam, že skutok, ktorý mi je kladený za vinu som nespáchal a preto som žiadal oslobodiť spod obžaloby).“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a právo na osobnú slobodu vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 odst. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 odst. 2 Ústavy SR, rozsudkom Krajského súdu Trnava v konaní č. k. 5To/88/2012 zo dňa 12.11.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Tdo 31/2016 zo dňa 27.6.2016 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu Trnava v konaní č. k. 5To/88/2012 zo dňa 12.11.2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Tdo 31/2016 zo dňa 27.6.2016 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu Trnava na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Trnava je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastupovania...“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

8. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej

republiky. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

10. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa

v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). V zmysle rozhodovacej činnosti ESLP v prípadoch namietaného porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa úloha súdu sústreďuje na zistenie, či konanie ako celok vrátane dokazovania malo spravodlivý charakter (rozsudok ESLP vo veci Van Mechelen a iní proti Holandsku z 23. 4. 1997, § 49, § 50, rozsudok ESLP vo veci A. M. proti Taliansku zo 14. 12. 1999, § 23, § 24). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

11. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

12. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Tdo 31/2016 z 27. júna 2016 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Trnave ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným

prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Galanta, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por. a v zákonnej 3-ročnej lehote.

Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietol nedostatočné zistenie skutkového stavu veci.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného

poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci mal obvinený obhajcu, ktorý sa následne zúčastňoval úkonov trestného konania. Obhajca pristupoval k obhajobe obvineného aktívne, dohliadal na uplatňovanie jeho práv. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. V tomto smere dovolací súd pochybenia nezistil.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda naplnený nebol.

Obvinený v dovolaní uplatnil aj dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie, napr. nedostatočné posúdenie okolností

vyučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nebol daný.

Ani skutočnosť, že obvinený sa nestotožňuje s hodnotením dôkazov súdmi nenapĺňa vyššie uvedené dovolacie dôvody.

Napokon k námietkam obvineného, že verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti (§ 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.) treba uviesť, že obvinený bol na každé odročené verejné zasadnutie predvolávaný, aj keď ho stačilo upovedomiť, po obdržaní predvolania sa na odročované zasadnutia neospravedlnil, a to ani prostredníctvom obhajcu, nebola mu ukladaná pokuta ani nebol predvedený, teda musel vedieť, že tieto sa vykonávajú v jeho neprítomnosti na základe jeho súhlasu s takýmto postupom.

Svojou žiadosťou (č. l. 942 a 996) výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie v jeho trestnej veci pod č. k. 5 To/88/2012, konalo v jeho neprítomnosti bez toho, aby uviedol konkrétny termín verejného zasadnutia.

Nakoľko sa obvinený vzdal práva účasti, alebo odmietol účasť na verejnom zasadnutí generálne, vo vzťahu ku celému tomuto úkonu, vzťahuje sa taký prejav jeho vôle aj

na odročené termíny verejného zasadnutia (ktoré je jedným, aj keď „prerušeným“ úkonom trestného konania).

Najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/, písm. i/ Tr. por., a preto dovolanie obvineného [REDAKOVANÉ] podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.»

13. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 5 To 88/2012 z 12. novembra 2015 v podstatnom uviedol:

„Krajský súd preto podľa § 317 Tr. por. na základe odvolania [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a Krajského prokurátora v Tmavé preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že kým odvolanie [REDAKOVANÉ] je v plnej miere dôvodné, odvolanie [REDAKOVANÉ] je dôvodné iba z časti a odvolanie krajského prokurátora voči výroku o treste ohľadne obžalovaného [REDAKOVANÉ] nie je dôvodné.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že pri plnení prieskumnej povinnosti zistil, že po obdržaní obžaloby okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci tak, ako mu to stanovujú príslušné ustanovenia Trestného poriadku, následne tieto dôkazy vyhodnotil individuálne i v ich vzájomnom súhrne a dospel k správnym zisteniam ohľadne viny [REDAKOVANÉ], ako aj [REDAKOVANÉ].

Treba podotknúť, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] svoju vinu na spáchanom skutku nepopieral.

Obžalovaný [REDAKOVANÉ] svoju vinu na spáchanom skutku popieral v podstate so zhodným spôsobom, ako to uviedol vo svojom odvolaní. V tomto smere treba podotknúť, že svoje obhajobné tvrdenia v odvolaní obžalovaný [REDAKOVANÉ] prezentoval už v priebehu trestného konania, s týmito obhajobnými námietkami sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v plnej miere zákonným spôsobom vysporiadal a preto krajský súd na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia ohľadne viny [REDAKOVANÉ] v podrobnostiach poukazuje. Okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu presvedčivo odôvodnil dôkazy, ktoré bezpečne preukazujú, že predmetného skutku sa dopustil aj obžalovaný [REDAKOVANÉ]. Vonkoncom nezodpovedá skutočnosti, že by dôkazy preukazovali

nevinu obžalovaného. V tomto smere krajský súd teda odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku bez potreby opakovania rovnakých právnych úvah. Krajský súd len podotýka, že aj podľa názoru odvolacieho súdu obrana obžalovaného [REDAKOVANÉ] v tom smere, že ho obžalovaný [REDAKOVANÉ] krivo obvinil len preto, aby sa mu pomstil za intímny pomer s jeho manželkou, takáto obhajoba nie je akceptovateľná. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] v priebehu trestného konania vypovedal spontánne a zhodne, celý popis jeho udalostí vo všetkých jeho čiastkových skutočnostiach zodpovedajúc aj obsahu ostatných dôkazov a krajský súd nemá žiadny rozumný dôvod preto, aby z mozaiky dôkazov potvrdzujúcich výpovede [REDAKOVANÉ] vyňal ako nehodnoverné tvrdenia o tom, že predmetného skutku sa zúčastnil aj [REDAKOVANÉ]. Jeho obhajoba je aj nehodnoverná v tom zmysle, že necelých pár hodín pred skutkom obžalovaný [REDAKOVANÉ] odchádzal s kamiónom z Galanty a z obce v ktorej býva aj spoluobžalovaný [REDAKOVANÉ] a teda, ak mal [REDAKOVANÉ] požičovať mu nejaké peniaze, nemal dôvod cestovať za ním až do Bratislavy a tu sa s ním stretávať, keď tak bezo zvyšku mohol urobiť v mieste svojho bydliska, prípadne v Galante na pracovisku, kde bol tovar nakladaný, kde aj on chodí uskutočňovať prepravy ako kamionista.

Krajský súd však považuje za odôvodnené odvolania obžalovaných [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] aj [REDAKOVANÉ] ohľadne uložených trestov odňatia slobody, aj keď z časti rozdielnych dôvodov.

Pokiaľ ide o obžalovaného [REDAKOVANÉ] okresný súd mu ukladal trest odňatia slobody za použitia § 39 Tr. zák., pričom správne mu mal ukladať trest odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a nie podľa § 39 ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., ako to učinil prvostupňový súd.

Krajský súd je toho názoru, že v každom prípade sú splnené zákonné podmienky pre ukladanie trestu odňatia slobody obžalovanému [REDAKOVANÉ] podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. V tejto súvislosti treba podotknúť, že toto ustanovenie dáva možnosť individualizácie trestu s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. V danom prípade sú konkrétnymi okolnosťami prípadu, ktoré boli známe už okresnému súdu predovšetkým v tej podobe, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] sa výrazným spôsobom pričínil o objasnenie a odhalenie predmetného skutku, po príchode do Českej republiky najskôr síce podal trestné oznámenie, ale krátko na to po štyroch hodinách sa priznal k činu, bol ochotný

označiť sklad, kde bol odcudzený tovar uložený za asistencie polície Slovenskej republiky bola v tomto sklade bezprostredne po niekoľkých hodinách uskutočnená prehliadka, pričom v tomto sklade bolo zaistených z celkového počtu odcudzených 533 TV 505 TV, a teda v skutočnosti sa obžalovaný [REDAKOVANÉ] pričínil o to, že poškodenej spoločnosti [REDAKOVANÉ] nebola spôsobená škoda v celkovej výške uvedenej vo výrokovej časti napadnutého rozsudku a zakladajúcej aj právnu kvalifikáciu konania obžalovaných, t.j. vo výške 9.325.160,- Sk, ale sa obžalovaný [REDAKOVANÉ] pričínil o to, že reálne tak poškodenej spoločnosti vznikla skutočná škoda len vo výške 372.747,- Sk, čo nepredstavuje ani značnú škodu, ale predstavuje iba škodu malú. Následne obžalovaný [REDAKOVANÉ] v trestnom konaní vypovedal spontánne, priznal všetky skutočnosti ako tieto prebiehali, jeho výpovede sú v súlade aj s ďalšími dôkazmi a výraznou mierou tak teda napomohol aj k objasneniu veci a usvedčeniu spolupáchateľov v predmetnej trestnej činnosti. V súvislosti s tým, že v jeho osobe išlo o bezúhonnú osobu, ktorý odvtedy trestne stíhaný nebol, okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočne vyhodnotil všetky okolnosti prípadu a aj za použitia § 39 ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. mu uložil neprimerane prísny trest odňatia slobody v trvaní 8 /osem/ rokov.

Správne mu podľa názoru odvolacieho súdu za použitia vyššie uvedených okolností prípadu mal uložiť trest odňatia slobody tak, ako je tento limitovaný v ustanovení § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zák., t. j. na úrovni trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov. Takto ukladaný trest by bol prejavom individualizácie trestu a tiež prejavom ústretovosti k páchatelovi, u ktorého bola zistená séria poľahčujúcich okolností v zmysle § 36 písm. j/,k/,l/,m/,n/, Trestného zákona.

Pokiaľ ide o trest odňatia slobody ukladaný obžalovanému [REDAKOVANÉ], tento pôvodne krajský súd v čase vyhlásenia rozsudku prvostupňovým súdom považoval za správny a zákonný, zodpovedajúci všetkým kritériám pre ukladanie trestu, pretože v čase rozsudku súdu prvého stupňa neexistovali žiadne okolnosti prípadu, ani prípadne pomery páchatela preto, aby mohol byť [REDAKOVANÉ] uložený trest odňatia slobody za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák.

Podstatne sa však ohľadne ukladania trestov týmto dvom obžalovaným zmenila situácia v priebehu odvolacieho konania, kedy u obžalovaného [REDAKOVANÉ] pristúpil dôvod pre ukladanie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a u obžalovaného [REDAKOVANÉ]

pristúpila ďalšia podstatná okolnosť, zakladajúca dôvod pre ukladanie ešte miernejšieho trestu, než je tento limitovaný v ustanovení § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zák.

Krajský súd totiž zisťuje, ako veľmi významnú skutočnosť, že v období od vynesenia rozsudku prvostupňovým súdom do rozhodnutia odvolacieho súdu boli porušené práva obžalovaných [REDAKOVANÉ] ako aj [REDAKOVANÉ] v zmysle § 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a bolo aj porušené ustanovenie článku 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pri rozhodovaní o trestnom obvinení je každá dotknutá strana oprávnená na spravodlivé a verejné prerokovanie svojej veci uskutočnené v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa článku 48 ods. 2 veta prvá Ústavy SR každý má právo, aby jeho vec bola verejne prerokovaná bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote je nepochybne v zmysle vyššie uvedených ustanovení významným zásahom do princípov zaručujúcich právo na spravodlivý proces. Neodôvodnené prieťahy a neprimeraná dĺžka trestného konania sú závažným a nežiaducim javom, ktorým nielen odporuje v zmysle práva obvineného, ale i poškodeného na spravodlivý proces a je aj v rozpore so základnými zásadami trestného práva. Článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa považuje vo vnútroštátnej judikatúre za pokyn signatárskym štátom, aby organizovali súdnictvo tak, aby princípy súdnictva zakotvené v Dohovore boli rešpektované. V tejto súvislosti v ďalšom krajský súd konštatuje, že v zmysle platnej judikatúry je povinnosťou súdov, aby porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo určitým primeraným spôsobom odškodnené. Zmiernenie trestu merateľným spôsobom je určitou kompenzáciou štátu, že došlo k porušeniu práv páchatel'a neprimeranou dĺžkou trestného konania, na ktorého dĺžke tento páchatel' nemal žiadny vplyv. Takýto postup je aj istou formou prevencie pred nastúpením zodpovednosti štátu a jeho povinností ku kompenzácii vo finančnom vyjadrení.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ak aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že pri porušení práva na spravodlivý proces v primeranej lehote vnútroštátne súdy musia jednak dostatočne zrozumiteľným spôsobom priznať porušenie zachovania požiadavky primeranosti lehoty a súčasne musia jasne zrozumiteľným spôsobom poskytnúť náhradu vo forme zásadného zníženia trestu výslovným a merateľným spôsobom.

Krajský súd rozhodujúc o odvolaní obžalovaného [REDAKOVANÉ] preto pri konštatovaní porušenia jeho práva v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považuje za nevyhnutne priznať mu zmiernenie trestu ako kompenzáciu za porušenie jeho práva, pričom krajský súd mal zato, že primeraným a dostatočným trestom je tu trest odňatia slobody v trvaní 8 /osem/ rokov, uložený za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. práve z vyššie uvedeného dôvodu. Krajský súd je toho názoru, že miera zníženia tohto trestu u obžalovaného [REDAKOVANÉ] je dostatočná. Inú situáciu zisťuje krajský súd ohľadne obžalovaného [REDAKOVANÉ].

Ohľadne tohto obžalovaného už krajský súd vyššie konštatoval, že trest odňatia slobody v trvaní 8 /osem/ rokov ako mu bol uložený trest prvostupňovým súdom bol neprimerane prísny, nezohľadňoval všetky okolnosti prípadu, ktoré boli známe okresnému súdu už v čase vyhlásenia rozsudku, nevystihoval tento trest komplexne všetky okolnosti prípadu ako aj závažnosť konania obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Krajský súd konštatoval, že primeraným už v čase ukladania rozsudku prvostupňového súdu bol trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ktorý by tak vystihoval sériu poľahčujúcich okolností u tohto obžalovaného.

Krajský súd v období od vynesenia rozsudku súdu prvého stupňa do vyhlásenia od rozsudku odvolacieho súdu konštatoval porušenie práva obžalovaného [REDAKOVANÉ] zhodne ako u [REDAKOVANÉ] v tom zmysle, že rozsudok súdu prvého stupňa bol vyhlásený dňa 2.6.2009, kým rozsudok odvolacieho súdu bol vyhlásený dňa 12.11.2015, t. j. po viac ako šiestich rokoch. Základnou príčinou z tohto 6-ročného prieťahu medzi vnesením rozsudku súdu prvého stupňa a rozhodnutím odvolacieho súdu bolo predovšetkým nemožnosť predložiť spisový materiál na rozhodnutie o odvolaniach obžalovaných a krajského prokurátora prvostupňovým súdom z toho dôvodu, že nebol schopný po dobu viac ako troch rokoch zabezpečiť doručenie rozsudku obžalovanému

██████████, ktorý bol po celú dobu nezastihnuteľný a nebolo mu možné doručiť rozsudok ani po vydaní príkazu na jeho zatknutie. Z týchto dôvodov bol rozsudok vyneseneý 2.6.2009 spolu so spisovým materiálom krajskému súdu predložený na rozhodnutie až dňa 10.8.2012, t. j. po viac ako troch rokoch výslovnej nečinnosti súdu z dôvodu nezastihnuteľnosti obžalovaného ██████████, pričom na Krajskom súde v Trnave sa uskutočnil ďalší priesťah spôsobený predovšetkým taktiež nezastihnuteľnosťou obžalovaného ██████████. Zodpovedá skutočnosti, že ██████████ sa aj nachádzal vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, avšak verejné zasadnutia krajského súdu aj počas tejto doby boli odročované z iných dôvodov vrátane dôvodov na strane menovaného obžalovaného.

Možno teda konštatovať, že krajský súd nemohol o odvolaní obžalovaných a krajského prokurátora rozhodnúť po dobu viac ako šesť rokov, čo je zjavné porušenie práva obžalovaných na prejednanie veci v primeranej lehote. Pokiaľ ide o obžalovaného ██████████ treba konštatovať, že relevantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva formu kompenzácie spôsobom uloženia miernejšieho trestu považuje za dostatočnú nápravu vtedy, ak ju národný súd použije s výslovným uvedením toho, ak uvedie, že k tomuto opatreniu pristupuje preto, že bolo porušené právo obžalovaného na prerokovanie veci v primeranej lehote a pokiaľ ide o zmiernenie trestu súčasne uvedie, v akej miere bol trest z tohto dôvodu zmiernený. Iba za týchto podmienok je Európsky súd pre ľudské práva toho názoru, že zmluvný štát poskytol dostatočnú ochranu právam vyplývajúcim z dohovoru s tým dôsledkom, že na Európskom súde pre ľudské práva sťažovateľ len za tejto situácie stráca postavenie poškodeného podľa článku 34 Dohovoru.

Aby bolo dostatočne zrozumiteľným, výslovným a merateľným zmiernenie trestu obžalovanému ██████████ zo strany odvolacieho súdu krajský súd pristúpil u tohto obžalovaného k ukladaniu trestu odňatia slobody pod stanovenú trestnú sadzbu uvedenú v § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zák., pričom mal za to, že zákonný a primeraný je pre tohto obžalovaného už podmienený trest odňatia slobody a to v trvaní 3 /tri/ roky určený v skúšobnej dobe 5 /päť/ rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu s primeraným obmedzením ako je toto uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Krajský súd je toho názoru, že takejto situácii, kedy treba odlišiť zmiernenie trestu s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu vyplývajúce z dokazovania od následného porušenia práva

na prejednanie veci v primeranej lehote, krajský súd je toho názoru, že nie je viazaný limitom uvedeným vo vyššie citovanom ustanovení.

Pokiaľ ide o odvolanie krajského prokurátora krajský súd konštatuje, že pokiaľ ide o jeho výtku ohľadne ukladania trestu obžalovanému [REDAKOVANÉ], túto odvolací súd v napadnutom rozsudku odstránil, pokiaľ ide o obžalovaného [REDAKOVANÉ] z vyššie uvedených dôvodov nepovažoval odvolanie krajského prokurátora za dôvodné a preto sa obmedzil na zamietnutie odvolania krajského prokurátora vo vzťahu k obžalovanému [REDAKOVANÉ].

Z týchto dôvodov potom krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.“

14. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry EŠLP pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok EŠLP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

15. Okresný súd v rozsudku sp. zn. 2 T 129/2007 z 2. júna 2009 v podstatnom uviedol:

„Súd na základe vykonaného a vyhodnoteného dokazovania tak jednotlivo ako aj v ich súhrne v zmysle ustanovenia § 2 ods. 12/ Tr. poriadku mal za preukázané, že obžalovaní sa dopustili skutku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Je pravou, že obžalovaní Kurucz a Kasáš v zmysle § 257 Tr. poriadku vyhlásil, že sú nevinní a popreli spáchanie skutku. Obž. [REDAKOVANÉ] potvrdil iba to, že na požiadanie [REDAKOVANÉ], vybavil pre neho skladové priestory v Bratislave, cez pánov, z ktorých poznal [REDAKOVANÉ]. V kritický večer sa stretli na benzínovej pumpe v Bratislave, kde ho zoznámil s pánmi, ktorí vybavili sklad

a vysvetlil mu, kde sklad nachádza. O tom, načo sklad [REDACTED] potrebuje nevedel ako ani o žiadnej trestnej činnosti. Videl na tej pumpe i [REDACTED] sa rozprávať s [REDACTED], ale ich nepočul. Čo sa týka obž. [REDACTED], sú rodina cez manželku. Takisto i obž. [REDACTED] poprel spáchanie akéhokoľvek trestného činu. Priznal, že v kritický večer bol v Bratislave, na požiadanie [REDACTED] mu priniesol peniaze, 5.000,- Sk, na služobnú cestu. Stretli sa na benzínovej pumpe, potom ho odviezol na svojom aute na ďalšiu benzínovú pumpu, kde prišiel aj [REDACTED]. Títo dvaja sa medzi sebou rozprávali, ale o čom, nevedel, ani sa na to nepýtal. Potom [REDACTED] odviezol späť ku kamiónu a z Bratislavy odišiel, domov, do miesta trvalého bydliska. Tento obžalovaný o vzťahu k obž. [REDACTED] uviedol, že sa poznajú iba z videnia. Obžalovaný [REDACTED] podľa § 257 Tr. poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku. Okrem toho svojou výpoveďou usvedčil i spoluobžalovaných [REDACTED]. Popísal, ako došlo medzi nimi k dohode, aká suma ako vodičovi mu bola prisľúbená [REDACTED]. Takisto podrobne popísal, čo sa odohralo v Bratislave, na ktorých miestach bol, s kým a čo robili. Táto jeho usvedčujúca výpoveď korešponduje i s výpoveďami svedkov, vypočutých aj na hlavnom pojednávaní. Ide napr. o svedka [REDACTED], ktorý pre obž. [REDACTED] vybavoval sklad cez svojho známeho [REDACTED] a zároveň potvrdil prítomnosť obž. [REDACTED] pri [REDACTED], keď tam prišiel s kamiónom obž. [REDACTED]. Obaja títo obžalovaní aj pomáhali pri vykladaní tovaru z návesu ťahača do skladu. Takisto svedok [REDACTED] vo svojej výpovedi potvrdil účasť obž. [REDACTED] pri vykládke tovaru v objekte [REDACTED] vo svojej výpovedi v prípravnom konaní zo dňa 8.12.2006 na čl. 184 a s ňou súvisiacim úradným záznamom vyšetrovateľa PZ na čl. 185, v ktorom sa konštatuje, že svedok [REDACTED] videl na chodbe sediaceho obv. [REDACTED], teda ide o osobu, ktorá bola prítomná pri vykládke tovaru. Súd nemal dôvod takto vykonané dôkazy hodnotiť ako nevierohodné. Všetky svedecké výpovede a ostatné listinné dôkazy potvrdzujú popis udalostí obž. [REDACTED] a tým aj vyvracajú obrany spoluobžalovaných. Vyjadrenie obž. [REDACTED], že obž. [REDACTED] ho označil ako spoluobžalovaného asi preto, lebo sa zľakol, ale prečo sa mal [REDACTED] zľaknúť bližšie nevysvetlil. Je nelogické, že by [REDACTED] z obavy ho mal označiť ako spolupáchatel'a, keď práve na neho sa mal, podľa tvrdenia obž. [REDACTED] obrátiť s prosbou o zabezpečenie skladových priestorov v Bratislave. Takisto aj vyjadrenie obž. [REDACTED] je zmätočné, že bol označený [REDACTED] za spolupáchatel'a z dôvodu, že v minulosti mal vzťah s jeho ženou a teda to bolo z pomsty. Ak by bol ich vzťah narušený, je

nelogické, prečo na telefonické zavolanie [REDACTED] hneď odišiel z miesta svojho bydliska až do Bratislavy mu zaniest' peniaze na služobnú cestu. Potom s ním ešte sa aj vozil po meste v nočnej dobe práve v deň, keď si zobral voľno i napriek tomu, že zamestnávateľ mal pre neho prácu. Obž. [REDACTED] vo svojej výpovedi vysvetlil aj tú skutočnosť, prečo išiel na políciu a oznámil vykradnutie kamiónu. Bolo to na základe spoločnej dohody obžalovaných, aby týmto spôsobom zakryli svoju trestnú činnosť. Pri podaní vysvetlenia na polícii v ten istý deň, ako podal trestné oznámenie však už uviedol pravdu ohľadne svojho nákladu. Polícia podľa jeho popisu miesta, kde sa sklad, do ktorého tovar naložili, nachádza, aj ho našiel ešte aj s neodvezeným tovarom. Na základe takto vyhodnoteného dokazovania uznal obžalovaných vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 4, písm. a/ Tr. zákona spolupáchatel'stvom podľa § 20 Tr. zákona v zmysle podanej obžaloby prokurátorom krajskej prokuratúry.

Súd pri určení druhu trestu a jeho výmery postupoval v zmysle ustanovení §§ 36, 37 a 38/ Tr. zákona.

V danom prípade u obžalovaného [REDACTED] žiadnu poľahčujúcu okolnosť, uvedenú v § 36 Tr. zákona nezistil a prítiažujúca okolnosť už je obsiahnutá v kvalifikovanej skutkovej podstate, preto nedošlo v zmysle § 38/ Tr. zákona ani ku zníženiu ani ku zvýšeniu základnej trestnej sadzby. Obžalovanému je tak uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov.

V prípade obžalovaného [REDACTED] vyhodnotil poľahčujúce okolnosti ako jeho doznanie a oľutovanie spáchaného trestného činu, jeho doterajšiu beztrestnosť. V danom prípade súd použil aj ustanovenie § 39/ Tr. zákona, nakoľko vzhľadom na jeho výpoveď, s ktorou usvedčil i svojich spolupáchatel'ov, svojim postojom bol nápomocný orgánom činným v trestnom konaní objasniť túto trestnú činnosť - označil spolupáchatel'ov, miesto skladu pod. - dospel k záveru, že je možné mimoriadne znížiť základnú trestnú sadzbu. Pri tomto postupe mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov.

U obžalovaného [REDACTED] súd prihliadol na jeho doterajšiu beztrestnosť, ako na poľahčujúcu okolnosť a preto je uložený trest pri dolnej hranici trestnej sadzby a to v trvaní 10 rokov.

Súd obžalovaných pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko je toho názoru, že výkon trestu v tomto stupni bude postačujúci na dosiahnutie účelu trestu.

Poškodená spoločnosť [REDACTED]

[REDACTED] je s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie, nakoľko určitý počet odcudzeného tovaru bol vrátený a ohľadne určenia hodnoty nevráteného tovaru dokazovanie už presahuje rámec trestného konania. “

16. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako ESĽP pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998) vrátane povinnosti súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

17. Inými slovami, z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Naopak, ak všeobecný súd

rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, nepatrí do právomoci ústavného súdu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov, resp. posudzovanie skutkového stavu ako správne zisteného všeobecným súdom, a to ani vtedy, ak by sa s takým hodnotením ústavný súd sám celkom nestotožnil.

18. Všeobecný súd by teda nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 dohovoru. „Je teda nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému [(II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07), II. ÚS 200/09].“ (Doc. JUDr. Ján Drgonec, DrSc., Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. C. H. BECK, 2015, s. 865;)].

19. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací, ako aj krajský súd ako súd odvolací konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom vznesené obhajobné tvrdenia, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnili svoje úvahy opierajúc sa o skutkové

zistenia plynúce z vykonaného dokazovania a z nich odvodené právne závery. V tomto ohľade krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 129/2007 z 2. júna 2009 predostreli celý rad vykonaných dôkazov, pričom záver o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa založili na presvedčivom zdôvodnení a vlastných hodnotiacich úsudkov a myšlienkových postupov, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať. Inými slovami, odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na súdnu ochranu (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05). Tento záver platí aj pre sťažovateľom nastolenú otázku primeranosti zníženia uloženého trestu odňatia slobody z dôvodu neprimerane dlho trvajúceho/priťahového konania o odvolaní vedeného pred krajským súdom. Z hľadiska posúdenia ústavnoprávnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu je podstatné, že tento pristúpil k zníženiu trestu daného zákonom zohľadňujúc porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom posúdenie toho, či sa tak stalo dostatočne „primerane“ alebo „neprimerane“, nie je úlohou ústavného súdu, ale vo veci konajúceho krajského súdu. Naostatok sťažovateľ v tomto ohľade nepredostrel ústavnému súdu ani svoju úvahu o výške „primeranosti“ zníženia trestnej sadzby.

20. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom ústavnej kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00). Navyše, do právomoci ústavného súdu nepatrí zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94), ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00) vrátane posudzovania právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08). Naostatok ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov realizované všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011,

III. ÚS 230/2012). Taktiež ústavný súd poukazuje na to, že tak ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra ESLP (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

21. Ústavný súd uzatvára, že právne závery krajského súdu a najvyššieho súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a sťažovateľom označenými právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe čoho sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Sťažovateľ v podanej sťažnosti taktiež namietal porušenie čl. 17 ods. 1 ústavy z dôvodu, že jemu uložený trest je neprimerane prísny, vrátane tej podstatnej skutočnosti, že sa cíti byť „nevinný“ zo spáchania trestnej činnosti kladenej mu za vinu. Z uvedených úvah je možné usúdiť to, že by mal byť podľa jeho predstáv v konečnom dôsledku oslobodený. Namietanie tohto článku ústavy vníma ústavný súd v naznačených súvislostiach, pričom konštatuje, že keďže nezistil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 17 ods. 1 ústavy, a teda sa sťažovateľ nachádza vo výkone právoplatne uloženého trestu odňatia slobody zákonne. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

22. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy týkajúceho sa práva sťažovateľa na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom ústavný súd konštatuje, že krajský súd

konal verejné zasadnutie na prejednanie odvolania aj sťažovateľa 4. júna 2013, 10. septembra 2013, 22. októbra 2013, 11. marca 2014, 22. januára 2015, 9. apríla 2015 a 12. novembra 2015, ktorých sa vždy zúčastnil obhajca sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] s výnimkou verejného zasadnutia konaného 9. apríla 2015, z účasti na ktorom sa ospravedlnil. Verejné zasadnutie naplánované na dni 3. december 2013, 1. júl 2014 a 2. júl 2015 bolo odročené, o čom bol sťažovateľ písomne upovedomený. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že ide o jeden procesný úkon, ktorý bol viacnásobne realizovaný/uskutočňovaný/opakovaný, a to zo zákonných dôvodov týkajúcich sa napríklad neprítomnosti povinných osôb, nedodržania zákonných lehôt a pod. Sťažovateľ bol na každý termín konania toho istého verejného zasadnutia písomne predvolávaný, pričom sa nikdy nezúčastnil a požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti. Táto skutočnosť explicitne vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí konaného 4. júna 2013, 22. januára 2015 a napokon aj verejného zasadnutia konaného 12. novembra 2015, v dôsledku čoho sa na postup krajského súdu týkajúceho sa sťažovateľa vzťahovalo ustanovenie § 293 ods. 7 Trestného poriadku, za súčasného dodržania postupu podľa § 293 ods. 10 Trestného poriadku. Zo zápisnice krajského súdu o konaní verejného zasadnutia z 12. novembra 2015 je zrejmé, že sťažovateľov obhajca [REDAKOVANÉ] nenamietal uskutočneniu verejného zasadnutia v neprítomnosti sťažovateľa dovolávajúc sa napr. postupu súdu podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku. Ústavný súd preto nemá dôvod neveriť skutočnostiam vyplývajúcim z obsahu spisového materiálu vrátane zápisníc zo 4. júna 2013, 22. januára 2015 a napokon aj zápisnice o konaní verejného zasadnutia z 12. novembra 2015.

23. V naznačenom smere ústavný súd už judikoval, že v prvom rade je všeobecný súd povinný poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa, ale na druhej strane nemožno bagatelizovať význam, podstatu a zmysel obhajoby, v rámci ktorej sa obvinený obhajuje sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Ak takéhoto obhajcu má alebo ho musí mať, je potom jeho úlohou obhajovať práva obvineného čo najúčinnnejším spôsobom, pod ktorým treba bez pochyb rozumieť aj aktívny prístup obhajcu pri obhajovaní jeho záujmov, ako aj starostlivosť obhajcu zameranú na to, aby boli náležite a včas objasnené skutočnosti, ktoré vinu obvineného vyvracajú alebo ju zmierňujú [§ 44

ods. 1 Trestného poriadku (IV. ÚS 482/2011)]. Spôsob obrany sťažovateľa a taktika jeho obhajoby nemôže byť v prípade jej neúspechu pričítaná na vrub súdu, ktorý koná v súlade so zákonom (IV. ÚS 217/2013).

24. Z povinností advokáta [vyplývajúcich z § 18 ods. 2 a § 21 písm. e) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“)] vyplýva, že nesie zodpovednosť za spôsob výkonu obhajoby svojho mandanta v konaní pred súdom, a to nielen v rovine zvolenej „taktiky“ obhajoby, ale aj jej samotného výkonu, resp. nesie zodpovednosť aj v podobe opomenutia konkrétnych úkonov právnej pomoci, ku ktorým je zmocnený zákonom alebo poverený mandantom. Uvedený záver potvrdzuje aj komentované znenie dohovoru, z ktorého vyplýva, že „Z nezávislosti advokacie na štátu vyplýva, že vedení obhajoby je ve své podstatě záležitostí mezi obviněným a jeho klientem, ať už mu byl obhájce přidělen v rámci právní pomoci nebo si jej platí klient sám. Čl. 6 odst. 3 písm. c) nutí příslušné státní orgány zasáhnout pouze tehdy, jestliže nedostatky na straně ustanoveného obhájce vyjdou najevo anebo jestliže jsou o nich jakýmkoli jiným způsobem informovány [Kamasinski proti Rakousku, rozsudek 19. december 1989, č. 9783/82, § 65]. Totéž platí i pro obhájce zvoleného obviněným [Imbrioscia, § 41]. (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012.)“.

25. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, vrátenie vecí na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2017